

הרב הראשי עיה"ק אלעד מרדכי מלכא שליט"א
נשיא וראש מוסדות "אור המלך"

מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד
 רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, תיכון בית יעקב החדש, ת"ת מאור ישראל,
 ישיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים ודיינים "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד
 Chief Rabbi of Elad, Israel MORDECHAI MALKA, Founder & President of Institutions "Or Hamelech"

עיר התורה שקרובה אליך

המלך

פרשת מסעי

תורה

מסעות החיים של כל אדם

פרק לג: (א) אֵלֶּה מַסְעֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָצְאוּ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם לְעִבְרָתָם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן: (ב) וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת מוֹצְאֵיהֶם לְמִסְעֵיהֶם עַל פִּי יְהוָה וְאֵלֶּה מִסְעֵיהֶם לְמוֹצְאֵיהֶם: שאלה:

עלינו להבין מדוע נמנו ונכתבו המסעות שעברו בני ישראל, מאחר וזה רק הסטוריה שהיית ואין בזה לימוד?
הסבר ראשון: ללמדנו שכל הנאה שעושה עם חברו יקבל שכר:

ונאמרו בזה כמה הסברים כדלקמן. **הסבר ראשון** מבואר במדרש לתרץ על שאלה זו וז"ל המדרש במדבר רבה (וילנא) פרשה כג ד' ד' א' אלה מסעי למה זכו לכתב בתורה כל המסעות האלו על שקבלו את ישראל, ועתיד הקדוש ברוך הוא ליתן שכרן דכתיב (ישעיה לה) יששום מדבר וציה ותגל ערבה ותפרח כחבצלת פרח תפרח ותגל ערבה וגוי' ומה מדבר על שקבל ישראל כך, המקבל תלמידי חכמים לתוך ביתו עאכ"ו, וכו'. למדנו מכאן שכוונת התורה בזה ללמדנו הנהגת הי"ת עם הבריאה שאפילו מדבר שהוא דומם ואין בו דעת ולא תבונה ולא רצון כיון שבני ישראל נהנו וחנו באותן מקומות כל אותן מקומות עתיד הקב"ה לשלם שכרן ולהפכן למקומות מיושבים, מעין הנאמר בתורה לא תתעב מצרי כי גר היית בארצו, למרות שעינו בפרך והתעללו בעם ישראל חייבים הכרת הטוב על ההנאה שבפועל התגוררו במצרים, ומזה ילמד האדם מוסר ק"ו אם הוא עושה חסד עם חברו עד כמה גדול שכרו על כל פעולה אפילו שרק גרם להנאת חברו בלי כוונה וק"ו כאשר הוא בכוונה ורצון עושה הטובה.

המדבר מייחל לדבר שבקדושה:

שמעתי מעשה שסיפר הרה"צ גלינסקי זצ"ל בתקופת השואה כאשר פעם היו בדרך החליטו לשבות בשבת למרות שזה היה במדבר והוא היה עם הרה"ג בגניס זצ"ל שלעתיד גאב"ד של ירושלים ויחד אמרו קבלת שבת והנה כאשר הגיעו במזמור לדוד הבו וכו לפסוק תהלים פרק כט (ח) קוֹל יְקֹקֵץ יְחִיל מְדַבֵּר יְחִיל יְקֹקֵץ מְדַבֵּר קָדֵשׁ: צעק ואמרו בקול גדול ואמר לו הרב בגניס תדע לך שהמדבר הזה נברא מששת ימי בראשית ומיחל מתי יהיה מדבר קדש שיאמרו בו את קדושת קבלת השבת כי לכך הוא נברא ויודע שלא יקופח שכרו על כך, והנה לאחר שנים שכבר עלו לישראל ונעשה הרה"ג בגניס גאב"ד של ירושלים פעם הלך הרה"צ גלינסקי זצ"ל להיפגש עם רבה הישיש של ירושלים ושאל הרב גלינסקי האם הוא מכיר, אולם לאחר שניסה לא זכר ולא הכיר אותו התחיל הרה"צ גלינסקי לשיר את הפסוק קול ה' יחיל יחיל מדבר מדבר קדש, ותיכף נזכר הרה"ג בגניס באותו מעמד של קבלת שבת בתקופת השואה במדבר והתחיל להזיל דמעות.

הסבר שני: לכפר לאנשי דור המדבר:

עוד כתב מרן החיד"א לבאר טעם פירוט המסעות בספרו פני דוד" שמטרת כתיבת כל המסעות כדי שיהיה כפרה לדור המדבר, משום שע"י שקוראים בכל משך הדורות את המסעות גורמים לדור המדבר לצאת מאפלה לאורה ומיגון לשמחה שמתכפר להם חטאתם יום יום, וזה עפ"י מה שכתב מהר"ר אליעזר נחמן פואה זצ"ל דכשם שאמרו חז"ל שאם אומרים שמועה מפיו שפתותיו דובבות בקבר, כך כשמספרים בגנותו מצטער ויש לו כפרה, ולזה שנינו ג' מלכים אין להם חלק לעוה"ב כי בספור זה וכיוצא יש להם כפרה, וכן אמרו חז"ל "יושם רשעים ירקב" היינו שלא להזכיר בשמותיהם משום דאם מזכירים שמם אף לרעה יהיה להם איזה כפרה ואינם כדאים לזה ע"כ. ומכאן אתה למד אם למתי המדבר מועיל לכפרתם אותו גנאי למרות שאינם רואים ולא מרגשים, ק"ו האדם בחייו שכל תיזכור לאדם על מעשיו הרעים או כל ביוזון או פגיעה שפגעו בו ידע שמהשמים מכפרים לו עוונותיו ע"י.

הסבר שלישי: להשלים תפקידו ולתקן יעודו של האדם:

כבר כתב המגיד מדובנא וכן בספרי המקובלים וכן הסבא מקלם ביאר בהנאות גשמיות התכלית נגמר כשבא לתכליתו בדרך משל מי שנוסע למקום פלוני מתי יגיע לתכלית מטרתו רק כשיגיע לשם, אולם הנסיעה לשם לא כלום היא ואם לא בא לשם לבסוף אפילו שנסע הרבה זמן אין לנסיעה שום ערך, לא כן ברוחניות כל הכנה והכנה בעבודת ה' היא תכלית בפני עצמה אע"פ שלא נגמר לבסוף, וזה הענין שכתבה התורה מסעות בני ישראל להורות כי אע"פ שכל המסעות היה לתכלית אחרון לבוא לארץ ישראל, לא תאמר כי הנסיעות הקודמות לא כלום הם, אלא תורה שלימה היא וכל נסיעה ונסיעה תכלית בפני עצמה היא:

דברי הבא"ח לבאר דברי הגמרא שיש הבדל בין עובר להולך דרך:

וברוח דברים אלו כתב לבאר הבא"ח מה שמבואר במסכת ברכות דף ג ע"א תניא אמר רבי יוסי פעם אחת הייתי מהלך בדרך ונכנסתי לחורבה אחת מחורבות ירושלים להתפלל בא אליהו זכור לטוב ושמר לי על הפתח (והמתין לי) עד שסיימתי תפילתי לאחר שסיימתי תפילתי אמר לי שלום עליך רבי ואמרתי לו שלום עליך רבי ומורי ואמר לי בני מפני מה נכנסת לחורבה זו אמרתי לו להתפלל ואמר לי היה לך להתפלל בדרך ואמרתי לו מתיירא הייתי שמא יפסיקו בי עוברי דרכים ואמר לי היה לך להתפלל תפלה קצרה באותה שעה למדתי ממנו שלשה דברים למדתי שאין נכנסין לחורבה ולמדתי שמתפללין בדרך ולמדתי שהמתפלל בדרך מתפלל תפלה קצרה ע"כ: **וכתב הבא"ח בפירושו בניהו בן יהוידע שם פעם אחת הייתי מהלך בדרך. יש להקשות למה האריך לומר הייתי מהלך בדרך, ודי לומר, פעם אחת נכנסתי לחורבה? ונראה לי בס"ד, על פי מה שכתב הרב ייטב לב בביאור תפלת כהן גדול ואל יכנסו עוברי דרכים לענין הגשם, שיש שתי בחינות, הא' נקרא עוברי דרכים, שכל מטרת לבו רק לבוא ולהגיע למחוז חפצו, ובדרך הוא רץ עדי יגיע למקומו, והב' נקרא**

הרב הראשי עיה"ק אלעד מרדכי מלכא שליט"א
נשיא וראש מוסדות "אור המלך"

מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד
 רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, תיכון בית יעקב החדש, ת"ת מאור ישראל,
 ישיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים ודיינים "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד
 Chief Rabbi of Elad, Israel MORDECHAI MALKA, Founder & President of Institutions "Or Hamelech"

עיר התורה שקרובה אליך

הולכי דרכים, והיינו שיודיע שבכל מקום אשר תדרוך כף רגלו, הנה ה' מכין מצעדיו, למען יתקן שם איזה ניצוץ קדוש השייך לנשמתו, וזה עיקר מהלכו, רק ששם לו השם יתברך סיבה למחוז חפצו, למען יסע דרך הילוכו בכל המקומות, עדי גיגע שמה, ולזה אמר, [תהלים ל"ז כ"ג] מה' מצעדי גבר כוננו, אך האדם, ודרכו יחפץ, לצורך חפצו. ועל הבחינה הזאת שנקראים הולכי דרכים, לא התפלל כהן גדול, ולכן רבי חנינא בן דוסא, שהיה מבחינה זו, שהם הולכי דרכים, פסק הגשם בעבורו, ולזה אמר [תהלים קי"ט א'] אשרי תמימי דרך ההולכים בתורת ה'. עד כאן עיין שם: נמצא מדת הצדיקים, אפילו כשיוצאים לדרך בשביל עסק גשמי, הם מאמינים כי עסק זה היה סיבה מאת ה', כדי שילכו בדרך זה, וילקטו משם ניצוצי קדושה, ולכן אלו נקראים הולכי דרכים, אבל אותם שאין להם אמונה זו, הם נקראים עוברי דרכים, ולכן רבי יוסי, מאחר שהי' מסוג הולכי דרכים, נמצאת הליכתו בדרך חשובה לדבר מצוה, ועל כן לא חש לניזקין המזדמנין להיות מן החורבה, הן מצד מזיקין, הן מצד מפולת, וזה שאמר פעם אחת הייתי מהלך בדרך, מהלך דייקא, כלומר לא הייתי מסוג עוברי דרכים, אלא מסוג מהלכי, שהייתי מאמין שהליכתי באותו הדרך, בשביל בירור נצוצי קדושה, שנמצא אני עוסק במצוה, ולכן נכנסתי לחורבה אחת ולא חששתי מן הנזיקין שלה, דלוחי מצוה אינם ניזוקין: ובוזה ניחא לתרץ עוד דקדוק אחד, מה שאמר אחר כך מתיירא אני פסקוני עוברי דרכים, ולא אמר הולכי דרכים, כאשר נקט על עצמו תחלה, הייתי מהלך בדרך, ולא אמר הייתי עובר בדרך, ובוזה ניחא, כי אמר, אין אני מתיירא מן אותם שהם כסוג מהלכי דרכים, כי אלו הם צדיקים ותמימים, וכיון שרואין אותי עומד ומתפלל, לא יפסקוני, כי אלו אין מקפידים על איזה עכבה שיהיה להם בדרך, שצריכים להמתין לי, כי אלו מאמינים כי מה' מצעדי גבר כוננו, והכל נעשה בהשגחה פרטית מאת ה', אך מתיירא אני מן אותם שהם עוברי דרכים, שהם המונים, ואין חוששים על אשר יפסקוני, גם אלו הם ממהרים בהילוכם כדי להגיע למחוז חפצם יפה שעה אחת קודם, ולכן יפסקוני כדי למהר במהלכם:

זכרון ימי החורבן

ובכך יש להתבונן בכל עניין בין המצרים שכל המסעות ששם ישראל הם בהשגחה פרטית ובגלל עונותינו נגרם הדבר ועל כך חובה עלינו לשוב אל השי"ת, וכתב על כך בספר "נאות דשא" כותב הרב דוד שניאור שליט"א שכל אומה ולשון חוגגים ניצחון, אך מי שמע מי ראה שאומה כלשהי תארגן טכסים או מסיבות או סמלים כלשהם לציון יום של תבוסה יום של מפלה במלחמה יום של סבל נוראי וכל שכן וקל וחומר יום של יציאה לגלות, אדרבה עושים כל מאמץ לטשטש את המפלות ומשתדלים אף למחוק אותם מספרי ההיסטוריה מבלי להשאיר להם זכר, וכך יוצא לפעמים שמספר היסטוריה של עם אחד נעדר כל אזכור לאירוע כלשהו של תבוסה ובו בזמן אותו אירוע בעצמו באותו תאריך נחוג ברוב פאר והדר בקרב העם השכן העם ההוא שזכה בניצחון שזכה להתגבר על אויבו, אך לא הייתה כזאת בישראל במשך אלפיים שנה יושב לו עם שלם המפוזר ומפורד בכל העמים בכל מדינות תבל ומתפלש בעפר ביום התשיעי לחודש אב וקובע זיכרון נצחי לתבוסה למפלה להשפלה ליציאה לגלות לשריפת בית קודשו ותפארתו, ולא עוד אלא הטכסים והסמלים ביום זה הדינים וההלכות המיוחדים לו מתחילים כבר שלושה שבועות לפני כן בשבעה עשר בתמוז זכר לחמישה דברים שקרו באותו תאריך, במשך שלושת השבועות האלו ימי בין המצרים ממעטים בשמחה משתמטים מלבוא בדין ודברים עם אומות העולם נמנעים מאכילה ושתייה רגילה כבימים כתקנם ויום יום עורכים תיקון חצות ומשמיעים קינות על החורבן הנורא ועל רוע הגזירות, איזו אומה איזה עם מנציחים את תבוסתם בצורה כזו אין רק בני ישראל האמונים על עריכת חגים זכר ליציאת מצרים זמן חירותנו באהבה זמן מתן תורתנו באהבה זמן שמחתנו באהבה הם הזוכרים בעקביות ובנאמנות את זמן גלותנו באהבה, וההסבר פשוט למדי אם כפי שקורה אצל אומות העולם כל עניין הניצחונות והתבוסות הוא פועל יוצא של "כוחי ועוצם ידי", הרי שלפי אותו עיקרון יונצחו רק האירועים שבהם הכח הזה יוצאים לפועל בהצלחה ומוסתרים ונמחקים במקרה ההפוך, אך אם זה מה שקורה אצל עם ישראל רואים את יד ה' את ההשגחה העליונה בכל אירוע, אם חיים בהרגשה שארץ ישראל היא ארץ הקודש "ארץ אשר עיני ה' אלוהיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה" אז אין זה פלא שהרגשה זו מלווה את העם בכל אירוע אם זה ניצחון והצלחה ואם זה תבוסה ומפלה, בכל אירוע מפגין העם את אמונתו בבורא העולם אשר בידו נפש כל חי "והעושר והכבוד מלפניך ואתה מושל בכל ובידך כח וגבורה ובידך לגדל ולחזק לכל אתה הוא ה' לבדך אתה עשית את השמים הארץ וכל אשר עליה ואתה מתיה את כולם" ועוד "למלך אל חי וקיים רם ונישא גדול ונורא משפיל גאים עדי ארץ מגביה שפלים עד מרום מוציא אסירים פודה ענווים עוזר דלים העונה לעמו ישראל בעת שוועם אליו" איזו אמונה צרופה הקב"ה עונה ויענה לעמו ישראל בעת שוועם אליו.

מעשה שהיה עם הקיסר:

כאשר מסופר על אותו קיסר אדיר אשר יצא לסייר בממלכתו ביום אחד והיה זה במקרה בתאריך תשעה באב מה גדלה פליאתו ותדהמתו בגלותו את נתיניו היהודים מתפלשים בעפר יושבים בוכים ומתנים קינות בפתח בתי כנסת, שאל לפשר הדבר ומשרתיו גילו את אוזונו כי היהודים בוכים על בית המקדש שלהם שנפל ביד צר ונשרף "יומתי קרה הדבר" המשיך הקיסר להתעניין "לפני קרוב לאלפיים שנה" כששמע זאת המלך ההמום הכריז "עם אשר נשאר נאמן לזיכרונות אלו של אלפיים שנה וממשיך לבכות את חורבנו מההכרח הוא שיזכה להיושע ולהיבנות מחדש" הנה זה מה שהבין מלך מאומות העולם וזו גם האמת הצרופה אמונתו הבלתי מעורערת של עם ישראל לאורך כל הדורות מן ההכרח שתעמוד לו להיבנות מחדש לשוב לארץ מולדתו ולזכות בה מחדש מכח ריבון העולמים להתחדש ולהתעורר ולקיים שוב את חיי הרוח האופייניים לו.

מעשה עם רבה של מצרים:

ובכדי להמחיש את הקשר שבין מעשה החורבן ובין אמונת ישראל נביא להלן את המעשה הבא במצרים כיהן הרב באשי אשר כוחו וגבורתו מצאו ביטוי לא רק בפסיקה ובידיעת התורה אלא גם בהשלטת חיי התורה על כל חברי הקהילה מכוח

הרב הראשי עיה"ק אלעד מרדכי מלכא שליט"א
נשיא וראש מוסדות "אור המלך"

מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד
 רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, תיכון בית יעקב החדש, ת"ת מאור ישראל,
 ישיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים ודיינים "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד
 Chief Rabbi of Elad, Israel MORDECHAI MALKA, Founder & President of Institutions "Or Hamelech"

עיר התורה שקרובה אליך

החוק המקומי, ויהי היום יום תשעה באב וכבוד הרב עובר בלוויית השמש שלו ברחובות השכונה היהודית אחרי אמירת הקינות, לפליאתו הרבה נתקלו כיהודי בעל מסעדה במקום אוכל ושותה יין בפרהסיא לעין כל דבר שלא היה עולה אז על הדעת ובוודאי לא לעיני הרב, "מדוע" שואל צועק הרב "כי אין צורך לצום בגין צרות שאירעו לפני אלפיים שנה" ענה החצוף, כבוד הרב לא הגיב מאומה אך שמר את הדבר בשנה האחרת, שבוע לפני פורים הוא שולח את השמש לקרוא לאותו יהודי ופוקד להכניסו לכלא, היהודי נתקף בבהלה והתחיל להתחנן על נפשו ולשאול מדוע ולמה, גם סיפר שבשבוע זה הוא מרוויח הרבה כסף מן העוגות ומשלוחי המנות שהוא מוכר, אז שאל אותו הרב "מדוע עכשיו אתה מכין כל כך הרבה עוגות ומוכרן ביוקר", עונה היהודי "כי עכשיו אנו לפני חג הפורים וזוהי מצוות היום" ממשיך הרב לשאול "וכי מתי אירע הסיפור הזה אשר בגינו אתה מבקש להתעשר" "לפני הרבה הרבה דורות" ענהו הרב "אם אין אתה מכבד את החורבן שקרה לפני הרבה דורות אין שום סיבה שתיהנה מנס ההצלה שקרה לפני הרבה דורות". **הובא בספר אור דניאל לביהמ"צ:**

מעשה עם האור החיים הקדוש:

מעשה שהיה עם האור החיים הקדוש שפעם בהליכתו ביער טעה ואיבד דרכו ולא ידע כיצד לשוב לביתו והנה הדבר נמשך כך יומיים והיה רעב וצמא עד שהרגיש שקרב קיצו ישב ובכה לקב"ה שאפילו אם נגזר עליו המיתה אך שיגיע לקבורה ואילו ביער יהיה לטרף החיות, עלה ברעיונו לתפס על העץ אולי יראה איזה סימן חיות ובשארית כוחתיו עלה על העץ וראה למרחק שעולה עשן הבין שיש שם בני אדם התקדם במאמץ גדול עד שהגיע למקום והוא רואה כי יש בית גדול מואר דפק בדלת למרות שלא היית נעולה ואין עונה דחף הדלת והיא נפתחה נכנס וראה שאין איש ומאידך שולחנות ערוכים מלאים כל טוב ומיטות מוצעת בחדרים הרשה לעצמו לאכול מהפירות ולשתות מהמים בהיותו והיה פיקוח נפש ובדאי יוותרו לו ולאחר שאכל ושתה לא היה מסוגל להחזיק עצמו שכב על אחת המיטות ונרדם, והנה קבוצת השוודים אשר שייך להם הבית הגיעו וראו שנגע פה יד אדם חיפשו ומצאו אותו ישן רצו תיכף לטפל בו אבל מנהיגם אמר עדיף שיאכלו ולאחר מכן נטפל בו בהיות ואינו יכול לברוח ואכן ישבו אכלו גמרו נכנס אחד מהן סחב אותו והעירו והביאו לפני כל הכנפיה פחד וחלחלה נפלו עליו בינן הוא הזדמן והתחילו לצעוק עליו מה מעשהו כאן ומדוע אכל בלי רשות ניסה להסביר אך לשוא אמרו לו כעת הוא הולך לגזר דין מות וישליכו אותו לחיות הטרף, אולם מנהיגם ביקש לעצור והוא רוצה לשוחח איתו לקחו לבחוף ושאל אותו אם הוא מכיר אותו התבונן האו"ח אך לא הכירו אמר לו שהוא היה תלמידו לפני שנים רבות, שאל האו"ח ואיך הגעת עד הלום, השיבו כי הוא הדרדר בגלל שהוא נכשל והרג את הוריו ומאז הבין שחרב עליו עולמו ואין לו מה להפסיד אולם לאחרונה הוא מתחרט ומפש את הדרך לחזור בתשובה ולכן הוא מבקש ממנו תשובה ושיבטיח לו שיכנס לעוה"ב ובזה יציל אותו מידהם ואם לא יבטיחו ימסור אותו להורג, אמר לו האו"ח שיש תשובה אבל קשה והשיב שהוא מוכן לכל דבר אמר האו"ח שעליו להתנתק מחבורת השוודים ולקבל על עצמו קיום התורה והמצוות ויקח בצוארו נחש בתוך קופסה ויגדל אותו במשך שבע שנים ולאחר מכן ירעיב אותו ויפתח לו הקופסה ואז הנחש יהרג אותו ובזה יבא על תיקונו, הסכים לכל ואכן כך עשה הודיע לחבריו כי מדובר על אדם קדוש ואי למי שיגע בו לרעה ולכן הוא ילוה אותו להביאו לדרך ומשם המשיך ונפרד מהן ולא חזר ולאחר שבע שנים התגלה בחלום לאו"ח אותו תלמיד וברכו שעשה ככל אשר ציווה ונהרג ע"י הנחש וזכה להיכנס לעוה"ב ולכן לא בחינם טעה ביער רק בכדי להצילו ולהחזירו בתשובה. מכאן למדים עד כמה הקב"ה מכוון כל צעדיו של האדם פעמים שמטרת המסע ברורה לאדם כמו שסיפרנו אך פעמים אין המטרה ברורה אך חייב האדם להפנים שכל מסע יש בו מטרה להתחנך עם הסביבה החדשה לטובה.

מוסר השכל:

נמצאנו למדים שעלינו להתבונן ממה שהתורה מתעדת את מסעות כלל בני"י במדבר הוא בכדי שמכאן עלינו ללמוד על מסעותיו של כלל ישראל במשך ההיסטוריה חורבנות בתי המקדש גירוש ספרד גזירות ת"ח השואה כל אירוע שמתחולל עם ישראל הוא מסע נוסף, וכן כל יחיד ויחיד המסעות אשר נעשים במהלך חייו הן במעברו מעיר לעיר או מדירה לדירה וכדומה אשר כרוך בדבר זה שינויים חברתיים ותעסוקה ופעילות והתחברות עם שכניו והן להשתלב בבית הכנסת הקרובה עם ציבור אחר והן מקום קניותיו משתנה לפי קרבתו וכן על זה הדרך והדבר נעשה לא בהכרח לאחר שבדק את כל צרכיו בסביבה החדשה כיצד יהיו מתאימים לו, ועלינו לנו לדעת שכל מסע ומסע הפרטי הוא בהשגחה מדוקדקת והחכם עיניו בראשו מדוע נצרך לכך, והתשובה רק הקב"ה הוא המכין מצעדי גבר אשר יודע תכליתו ותפקידו של כל אדם בעולם מתכנן את צעדיו של כל אחד ואחד בשביל להשלים יעודו ותפקידו בזה שנוזקק להכיר ולהתחנך עם כל סביבתו החדשה שיש בזה תועלת ושלמות לנשמתו, וכאשר האדם יהיה חדור בליבו ומודע לכך יבין וישכיל לנצל את מסעו לטובה וידע שתפקידו לעשות חסד עם סביבתו החדשה כי עולם חסד יבנה, ועל ידי חסדיו ממלא את תפקידו וגומל נפשו איש חסד.

בידידות ואהבה

הצב"י מרדכי מלכא ס"ט